

_česky

České Budějovice
každý den

za brány města

Čechy jsou krásné...

Ale jižní jsou nejkrásnější!

Vážení návštěvníci,

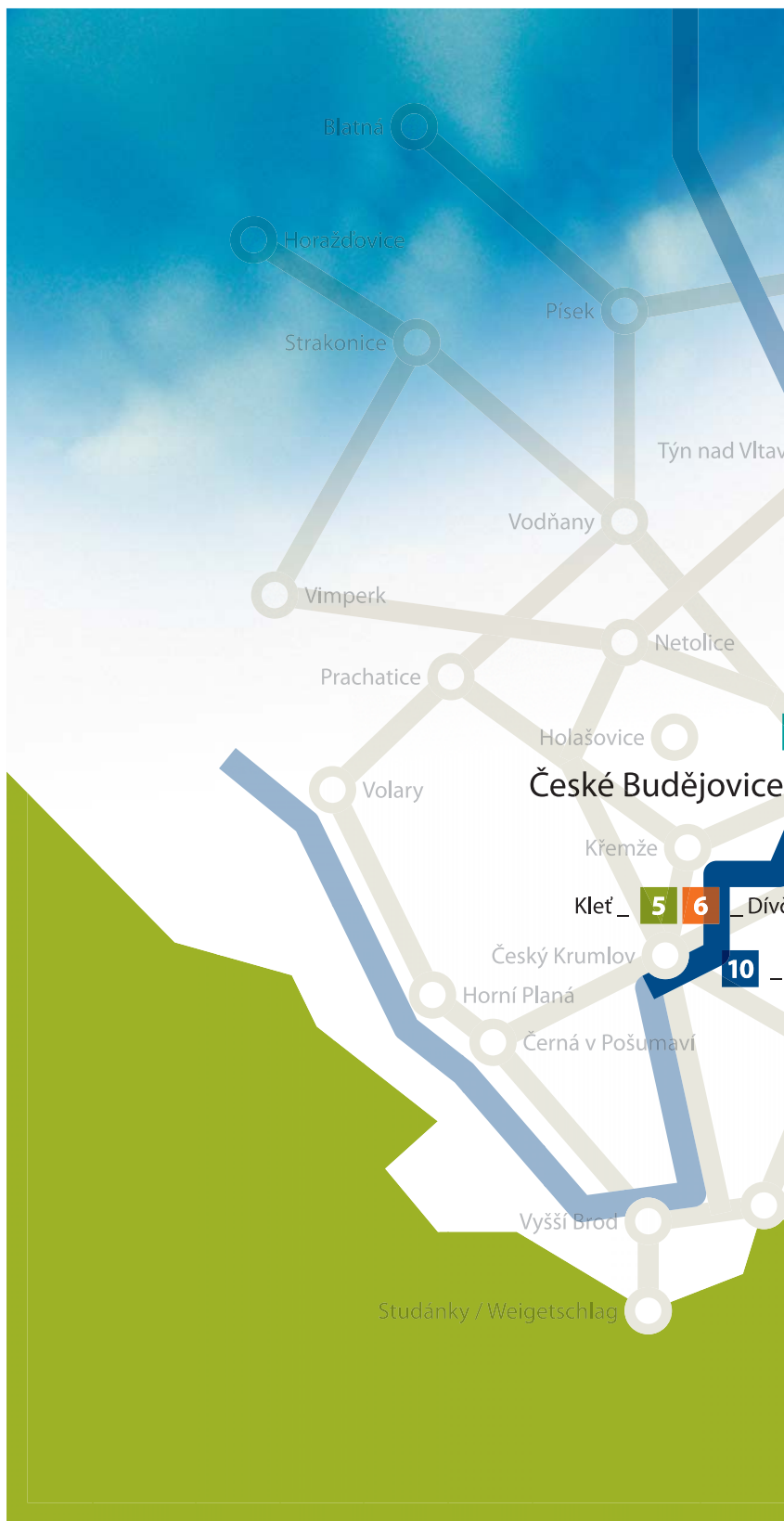
právě jste dostali do ruky brožuru, která vás spolehlivě provede po okolí Českých Budějovic. Naleznete v ní 10 tipů na výlety, jež opravdu stojí za to. Mluvíme o jižních Čechách, takže je nasnadě, že těch tipů by mohlo být řádově dvakrát tolik, neboť naše město, potažmo region, se právem chlubí geniem loci, které po staletí neztratilo nic ze svého kouzla. Není mnoho lidí, kteří by si tento kraj neoblíbili. Naopak je valná většina těch, kteří si tu našli své místo, na něž se každoročně rádi vrací. Dalo by se hovořit o jisté pozitivní závislosti.

Nabídka je vsuktu široká – to máte řeky, potoky, rybníky, louky, háje, vřesoviště, lesy ..., hrady zámky, tvrze, muzea, divadla, cyklostezky, dětská hřiště, sport ...

Mohli bychom pokračovat do setmění, ale to raději využijme slunného dne a vypravme se na cestu.

A abyste zvolili ten správný směr, neobejdete se bez knížečky, kterou právě třímáte v dlani.

Jste připraveni, vyrážíme!

01

— Po hrázích Vrbenských rybníků *Ptačí ráj na dohled obyvatel města*

- _ Pěší, cyklo / 4 - 11 km
- _ Modrá pásová značka
- _ Rodiny, senioři,
invalidé
- _ MHD č. 19
- _ Obtížnost 1

Na úvod jsme pro vás vybrali nenáročnou procházku po zpevněných i asfaltových cestách kolem Vrbenských rybníků. Pro ty, kteří ctí šetrné způsoby dopravy, tu máme dobrou zprávu, je možné využít naši městskou hromadnou dopravu. Tento tip je vhodný pro celé spektrum cílových skupin. Od rodinek s malými dětmi a kočárky, až po zasloužilé občany dříve narozené. Je nutno dodat, že i handicapovaní na vozíčku se zde mohou pokochat. Na rozdíl od většiny tras následujících, je tato vhodná i pro silné zastoupení cyklistické veřejnosti.

Vlastní naučná stezka je dlouhá 4 km, do vísky Haklovy Dvory je to další 4 km, k trolejbusu na sídlišti Máj pak poslední 3 km.

Vyrazíme z *konečné* autobusu č. 19 v Českém Vrbném směrem k nedalekému rybníku, který bude na dohled. Trasa samotné naučné stezky vede po hrázích rybníků zastíněných nepřehlédnutelnými staletými duby. Největší z rybníků – Černiš, pochází z poloviny 15. století, budování dalších rychle následovalo. Deset příjemných zastavení naučné stezky nám nenásilnou formou představí rostlinstvo, zvířenu i další zajímavosti přírodní rezervace *Vrbenské rybníky*. Na rozloze 246 ha se na dohled stotisícového města nachází biologicky unikátní chráněný komplex vodních, mokřadních a lučních ekosystémů, který rozhodně stojí za zhlédnutí. Kdo je milovníkem vodního ptactva, má zde šanci na vcelku malém prostoru spatřit jejich přirozená hnízdiště, zvláště děti budou jistě potěšeny.

A aby těch rybníků nebylo málo, můžete pokračovat po jejich březích stále po *modré* turistické značce až do příměstské osady Haklovy Dvory. A čekání na linku MHD č. 1 nám může zpříjemnit pohled na okolní malebné

štítý několika usedlostí blatského typu.

A ti, kteří budou mít ještě chuť a sílu, mohou pokračovat dále po modré cestou lemovanou loukou a příměstským lesem až na *konečnou* trolejbusů č. 3 a 17 na sídlišti Máj, odkud se bez problémů dostanete zpět do centra města.

02

— Rudolfovo město *Po stopách stříbrných dolů*

Další trasu, kterou vám přinášíme, budeme absolvovat opět pěšky. Je určena pro méně „výkonné“ turisty, rodiny s dětmi i zdatnější seniory. Vede převážně po zpevněných i asfaltových cestách a dobrá zpráva pro mladé rodiče, až na krátké úseky je trasa dobře sjízdná i pro dětské kočárky. A kdybyste měli pocit, že byste na své cestě potřebovali nějaké koření, doporučujeme výlet absolvovat počátkem

- _ Pěší / 4,5 - 12 km
- _ Žlutá a červená značka
- _ Rodiny, senioři
- _ MHD č. 1
- _ Obtížnost 2

června, kdy se konají hojně navštěvované Hornické slavnosti a o atrakce zde není nouze.

Naučná stezka má dva okruhy dlouhé 4,5 km značené netradičně symboly zkřížených kladívek v bílém či zeleném poli. Oba zkřížené nástroje se začínají objevovat už na konečné městského autobusu č. 1 u kostela v Rudolfově. Celkem 19 přehledných panelů naučné stezky nás seznamuje především s historií města úzce spjatou s těžbou stříbra. Jestliže jste se rozhodli absolvovat prodlouženou trasu, projdeme spolu nejprve okruh značený kladívky v zeleném poli. Vaše ratolesti by určitě měly vědět, že se po cestě mohou zastavit v malém muzeu, kde jsou vystaveny názorné modely těžních zařízení.

Dále na svém putování navštívíme i další bývalé hornické město Adamov, následovat bude obec Hůry, celá trasa je poseta několika nezapomenutelnými výhledy.

V pořadí druhá trasa se vine úbočím údolí Rudolfovského potoka, směrem k rybníku Mrhal. Jeho zbudování se datuje až do roku 1555, kdy vznikl jako vodní nádrž pro pohon důlních strojů. Ale tato historie je již dávno pryč, dnes je toto místo hojně vyhledáváno pro jedinečně čistou vodu k letním radovánkám nebo rybaření.

Pro méně zdatné nebo již unavené máme alternativu, kdy se přímo od rybníka mohou vrátit protějším úbočím přímo zpět k autobusu v Rudolfově. Ti čipernější mohou pokračovat po červené pásové značce přes Hlincovu Horu, která se pyšní několika zajímavými lidovými zemědělskými usedlostmi až do obce Dobrá Voda u ČB. A nyní možná překvapení, ale nedaleko, konkrétně u obce Dubičné, se rozkládá příjemný lyžařský areál, který v létě sice zahálí, ale interesantní výhled na České Budějovice, který nabízí, nepotřebuje další komentář. Již zmiňovaná Dobrá Voda u ČB vděčí za svůj vznik také hornické činnosti a může se pyšnit, kromě těžby stříbra i těžbou zlata.

Taky vás napadlo, jestli tam nějaký cenný valoun nezůstal zapomenut?

Avšak dominantou obce, na kterou nikdo nezapomene, je jedinečný vrcholně barokní poutní kostel projektovaný samotným K. I. Dienzenhoferem, jehož interiéry jsou bohatě zdobeny originálními freskami a štuky. Po cestě narazíme i na kapličky křížové cesty s moderními obrazy výrazné malířky Renaty Štolbové. A pro ty, jimž by se lepil jazyk na patro, musíme doporučit osvěžující chlad vodního, údajně léčivého pramene. Návrat do ruchu velkoměsta nám zajistí ochotní řidiči vozidel MHD s čísly 9 a 10.

Věříme, že se najdou i tací, kteří ještě nemají dost, právě pro ty tady máme průvodce v podobě červené značky, která nás zavede až do Srubce (autobus č. 13), popřípadě až dokonce do Starých Hodějovic (autobus č. 11). Tuto trasu po hřebeni Lišovského prahu vřele doporučujeme, poněvadž výhledy na poklidnou majestátnost metropole regionu by nadchly i konzumenta nejhrubšího zrna. Znalci mohou velmi bezpečně odhalit i další pozůstatky dolování dráhových kovů v Rudolfovském rudním revíru.

03

— Hluboká nad Vltavou Zámek pyšné princezny

Dlouho jste nebyli v pohádce? V tom případě byste měli vyhledat své zapadlé tlumoky /batohy/, vzít svou ženu, ratolesti a...

Dle odborníků na slovo vzatých, je tato trasa určena právě pro vás, ale ani starší ročníky by se neměly po cestě zadýchat, tzn., středně zdatní turisté si určitě přijdou na své. Pro zpestření je úvodní část navržena ve dvou variantách.

- _ Pěší / 8 - 13 km
- _ Modrá, žlutá a zelená pásová značka
- _ Rodiny, senioři, invalidé, středně zdatní
- _ MHD č. 6 a 104
- _ Obtížnost 1 - 2

Nastoupíme do vozu MHD s číslem **6** nebo **104** a necháme se vyvézt do obce Hosín k novorománskému kostelu sv. Petra a Pavla, který je nekorunovanou dominantou Budějovické rybníční pánve. Můžeme se obdivovat nekonvenční kombinací glazovaných cihel a žuly, kde se nezapře styl schwarzenberských dvorních stavitelů. Zde bychom rádi upozornili, nejen opravdové znalce, na malé nevýrazné boční kaple, což jsou vzácné zbytky původního románského kostela z 1. poloviny 12. století. Určitě stojí za to vystoupit na schodiště terasy a pohlédnout do kraje.

A nyní tu pro vás máme 2 varianty. Začneme první, pro zdatnější cestovatele. Prudce sestoupíte po modré značce kolem železniční zastávky do širokého údolí Vltavy. Plochá niva nás pomalu dovede do malebné vesničky nazvané Opatovice. Budeme pravděpodobně příjemně překvapeni ulicovou návší, kterou lemují malebné lidové usedlosti blatského typu s originálními špýchárky, čelo uzavírá bývalá kovárna.

Pokračujeme po *modré*, pěšinou kolem Vltavy. Zanedlouho se octneme v parčíku u jezu, na tzv. Pokutní louce na začátku Hluboké nad Vltavou. Zde bychom neměli přehlédnout plochý balvan připomínající popravu zpupného šlechtice Závíše z Falkenštejna ze dne 24. 8. 1290. Legenda hovoří o tom, že po Přemyslově smrti Závíš okouznil vdovu královnu Kunhutu Uherskou, s níž se nakonec oženil. Jeho konec byl však neveselý, pověst mluví o tom, že byl stát prknem na dohled od hradu svých příbuzných. A už je to

tady, cesta do pohádky!

Před našima nedočkavýma očima se na strmém vrchu vypíná, na místě hradu, zdaleka viditelný bělavý zámek, který účinkoval v řadě filmů. Nejnámějším z nich je pravděpodobně nedostižná Pyšná princezna.

Druhá varianta trasy, určená pro méně zkušené turisty, zvolna klesá po *zelené*. Pokud budeme pozorní, jistě si všimneme zajímavých válcových božích muk s erbem Bathazara de Marradas i nedalekého vrcholu kopce Račice (508 m) s jedním z nejkrásnějších kruhových rozhledů na Českobudějovicku.

Obě trasy se protnou nedaleko mostu přes Vltavu, pod nímž můžeme obdivovat krásu výletních člunů. Dále pokračujeme po žluté a modré trase podél bývalého mlýnské náhonu, kolem sportovních areálů k centru města Hluboká nad Vltavou. Zvědaví turisté si u letní plovárny s tobogánem všimnou zámecké vodárny s dochovaným původním zařízením a značkami velkých vod, které se v minulosti těmito místy prohnaly. A postupujeme dále kolem novogotického kostela, radnice, starého i nového úředního domu a dalších městských budov. A pokud jsme již znaveni, není mnoho míst, kde je možné nalézt řadu příležitostí k odpočinku, okořeněných lahodnými moky a chutnými pokrmy v nedalekých pohostinských zařízeních, od kaváren, po pivnice, jako právě na Hluboké. Přímo k zámku turistické značky nevedou, ale zabloudit může jen člověk zahleděný do sebe a ten se s naším průvodcem vůbec nesetká. Od radnice vystoupáme kolem romantického hotelu Štekl, milovníci seriálů jistě povzdechnou, ano, hlavní role v televizním seriálu **Hotel Herbich**. Princeznu zde běžně nepotkáte, při troše štěstí potkáte alespoň hrdou nevěstu pózující dychtivým očím fotografů.

Detailním popisem jednoho z nejnámějších zámků v zemi nechceme mařit váš čas, ale přeci jen ... Romantický zámek ve stylu anglické windsorské gotiky nabízí hned několik prohlídkových okruhů.

Hlavní věž, z níž je nádherný kruhový rozhled, je přístupná od roku 2001. Lačnějším, kterým pohled na bohaté umělecké sbírky ještě nestačí, nabízí sousední Alšova jihočeská galerie, zřízená v bývalé jízdárně, expozici českého umění 20. století, vlámského malířství a jihočeské gotiky. Pro milovníky zeleně je možné předepsat příjemnou procházku udržovaným rozlehlým zámeckým parkem. Od květinových zahrad je jen skok k lesoparku v anglickém stylu. U výstupu z parku prochází červeně značená trasa, po které se vrátíme do města, odkud je poměrně dobré autobusové spojení do Českých Budějovic.

Ti nejzdatnější pokračují po žluté značce až na hráz rozlehlého Munického rybníka. Proti nedaleké benzinové pumpě nepřehlédneme židovský hřbitov, na křižovatce silnic barokní sochu sv. Jana Nepomuckého a na další křižovatce barokní kapli sv. Rocha, postavenou na počest přežití moru roku 1713.

Příjemná stezka po hrázi a okraji rybníka nás přivede k baroknímu loveckému zámku Ohrada. Od poloviny 19. století byl postupně přeměněn na muzeum lesnictví, lovu, rybářství, zemědělství a voroplavby. Pro jeho prohlídku mluví rozsáhlé sbírky loveckých trofejí, vycpanin a výrobků z paroží. Ale jedna z hlavních atrakcí v jihočeském kraji na nás teprve čeká. Děti mohou plesat, zvířátka jsou v dohledu. Nedaleká zoologická zahrada se zaměřuje především na živočichy vyskytující se dříve i v přírodě jižních Čech, již řadu let ale nechybí ani druhy exotické zvěře.

Před zámkem nezapomeňte na prohlídku 18 historických mezníků, potom pokračujte kousek po silnici ke dvoru Vondrov s typickou architekturou schwarzenberských hospodářských budov, neobvyklá kombinace kamene a cihel. A aby idylka zářila dokonalostí, nesmíme přehlédnout ušlechtilé koně na okolních pastvinách.

S příjemným pocitem dobře zvoleného programu pokračujeme, buď dále po žluté značce kolem renesanční bašty až na hráz chovného i rekreačního rybníka Bezdrev, třetího největšího v ČR, nebo na nedaleké nádraží Hluboká nad Vltavou na plzeňské trati. Pokud zvolíte druhou variantu a vydáte se na nádraží, naleznete jedinečný jehlan přemístěný z Vondrova, postavený na památku prvního slavnostního výkopu při zahájení stavby železniční tratě Cheb - Vídeň knížetem Schwarzenberkem 17. 12. 1866.

Pokračovat od Bezdřeva po žluté a zelené značce do Českých Budějovic můžeme doporučit jen skutečným dálkošlapům, pro které je dalších 27 km jen chutným záskusem k odpolední kávě. Pro milovníky „fast-tracků“ je ideální trasa od nádraží po modré značce k Vltavě a podél ní po červené proti proudu. Po cestě do ČB nemůžete minout vesnickou památkovou zónu lidové architektury Bavorovice, kde nechybí ani vyhlášená hospůdka. K točně autobusů do Českého Vrbného je to pouhopouhých 8 km.

Nyní pouze otázka, na koho se pasujete vy?

04

Cesta kolem Světa

A máme tady specialitku pro seniory, invalidy, lázeňské hosty a v neposlední řadě pro rodiny s kočárky a malými dětmi.

Pro výše uvedené příslušníky cílových skupin hovoří fakt, že ke zdolání této lehké trasy nemusí mít prakticky žádné malé či velmi omezené zkušenosti s turistikou jako takovou.

Jules Verne ve svém románu Cesta kolem světa za 80 dní by se divil, neboť Willy Fogg měl na cestu 80 dní. My ji musíme zvládnout za tři až čtyři hodiny a velké pozitivum proti panu Foggovi, nemusíme nijak spěchat.

K nejvýznamnější perle mezi třeboňskými rybníky se nejspíše dostaneme linkovým autobusem. Kdo raději cestuje vlakem, musí počítat s horším spojením a přestupem.

Naše putování začíná, jak jinak, od autobusového, případně vlakového nádraží. Velmi přehledné městské značení nás dovede přes centrum až ke známému lázeňskému sanatoriu Aurora, založeném v r. 1975 na západním okraji města. „Cesta kolem Světa“ volá, volá, volá ...

Tuto příjemnou procházku začínající před největším třeboňským hotelem Bohemia Regent můžeme doporučit všem, kteří hledají ničím nerušený tok kroků kolem famózního rybníka Svět. V dnešním moderním světě nás jistě potěší rozlehlé parkoviště nedaleko úvodního informačního panelu, kde je oficiální začátek této naučné stezky.

Kdybychom byli sběrateli druhů povrchů, vezme, že na této cestě bychom si odnesli prakticky všechny z českých luhů a hájů. Trasa totiž vede nejprve po parkové cestičce, pak po luční pěšině, povalovém chodníčku, polní i lesní cestě, asfaltce, parkové cestě i rybníční hrázi. Jako němí průvodci a moudří informátoři mohou působit majestátní informační panely, které nás nevtíravou formou seznámí s přírodními zajímavostmi, architekturou, historií lázeňství, města i jednotlivých stavebních objektů. Noha nohu mívá a my pomalu plujeme lázeňským parkem, tu vidíme rozkvetlé louky, tu cítíme rašelinné slatiny, dříve to místo těžby rašeliny pro Bertiny Lázně. Další zajímavá jména nechme jen tak lechtat naše ušní lalůčky - plůdkový rybník Horní Zlatník, Spolský mlýn z roku 1861, přírodní rezervace V Rájích, chránící slat s masožravými rostlinami, nezní vám to zajímavě?

Zastavme a rozhlédněme se, bolí nás snad oči? Není divu, to se hlásí o svá práva zářivě bílá stavení samot *Odměny*, které jsou klasickou ukázkou štukového zdobení štitů „selského baroka“. Pro ty aktivnější tu máme nedaleké osvětlení koupaliště s názvem Ostende, které za teplého a slunného počasí přímo vybízí k smočení „nožky“. Od ve-

- _ Pěší / 12 km
- _ Bílozelená značka naučné stezky
- _ Rodiny, seniory, invalidé, lázeňští hosté
- _ Autobus nebo vlak
- _ Obtížnost 1

selého dovádění ke smuteční hostině. Na hřbitůvku u gotického kostelíka sv. Jiljí s barokní cibulovou bání má hrob slavný cestovatel Jiří Hanzelka, jehož osud zná dnes snad každý, kdo trochu cestuje.

Další etapa by rozhodně měla mít jasný cíl - Schwarzenberská hrobka. Prolétnete kolem barokní sochy - Anděla Strážce a přímou cestou pokračujete parkovou stezkou do centra sousedního anglického lesoparku, kde se ukrývá již zmíněná unikátní patrová novogotická Schwarzenberská hrobka z let 1875-77. Jednou ze zajímavostí je, že její podlaha se nachází pod úrovní hladiny rybníka Svět. Díky technickému umu dvorního stavitele Damasia Deworetzkého odpočívá 27 příslušníků tohoto slavného rodu v dvojítech zinkových rakvích v naprostém suchu od věků do věků. V patře pompézního díla je honosná kaple Božského Vykupitele.

Abychom si neznepřátelili žaludek, připomínáme, pro jistotu, funkční kiosky s občerstvením. Nedaleko od něho přechází naše trasa i silnice po úzké šíji na hráz. V době Krčína z Jelčan zde byl rybník Svět propojen se sousedním Opatovickým a přechod byl možný jen po dřevěném mostě.

A konečně vidíme rybník Svět, založený v letech 1571 - 74 s vodní plochou 201 ha zblízka. V minulosti jeho vody zatopily Svinenské předměstí i několik vesnic, za což se jistě vděku poddaných nedočkal a odtud pravděpodobně pochází i původní název Nevděk. Ale nutno přidat i pochvalu, několikrát lomená hráz /722m/ odolala mohutné povodni v roce 2002.

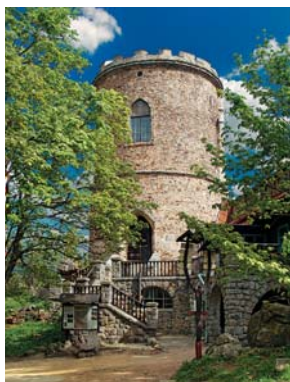
V příjemném stínu staletých dubů dojdeme až ke Svinenské bráně, která je faktickým vstupem do historického centra města Třeboně. Pro obdivovatele skulptur přinášíme pozvánku na dvě zajímavé sochy. Ta větší a novější s hrdě nakročenou nohou sochy rybníkáře i renesančního „manažera“ Jakuba Krčína z Jelčan a Sedlčan (1535-1604) se pyšní jménem svého stvořitele, kterým byl J. Hendrych. Odhodlaně hledící na své dílo a částečně stranou stojící starší menší pomník sestavený z balvanů s bronzovou deskou a emblémem rybníkáře výzkumníka - zakladatele moder-

ního chovu kapra Josefa Šusty (1835-1914) od prof. V. Suchomela.

A v tuto chvíli nastává rozhodující chvíle, můžete si vybrat, zda se vydáte rovnou do ČB nebo projdete Svinenskou bránou kolem pivovaru Regent a spojíte příjemné s užitečným. Totiž, prohlédnete si městskou památkovou rezervaci - areál zámku s parkem, náměstí s mariánským sloupem, radnicí a měšťanskými domy, národní kulturní památku augustiniánský klášter i opevnění s branami a baštami a při té příležitosti využijete nabídku jedné z nepřeberného množství restaurací a kaváren.

Kdo tam bude první...?

05

__ Pozdrav z Kletě na kometě

A nyní nastavte uši, máme tu něco pro opravdové fajnšmekry. Čeká nás totiž středně a velmi těžká trasa, která je určena pro zdatnější turisty, rodiny s dětmi, ale i nejzdatnější seniory /tady bychom se přimlouvali za reálné odhadnutí vlastních sil/. Tato trasa vede převážně po zpevněných lesních cestách, méně po pěšině a asfaltové silnici.

U tohoto výletu se konečně dostávají ke slovu i naše slavné České dráhy. Zastávka Holubov, to je ten bod odkud

- _ Pěší / 10 - 18 km
- _ Zelená, žlutá a červená značka
- _ Zdatní turisté, rodiny, seniři
- _ Vlák
- _ Obtížnost 2 - 3

začínáme. Pozorně se rozhlédněte a až naleznete zelenou značku, chyťte se jí a nepusťte, pomalu cestou přes Krasečín se dostanete až ke spodní stanici lanovky.

Tady na nás čekají dvě možnosti, buď využít jejich služeb a necháme se za mírný poplatek vyvézt až na vrchol Kletě, nebo pro ty zdatnější a zvědavé příjemný pěší výlet s přízviskem náročnější. Startujeme od spodní stanice lanovky po zelené značce až kousek za rozcestí tras U Tunelu,

kde se připojuje naučná stezka „Kolem Kletě“. Zde na nás již čeká naučná stezka barvy pampelišek – žlutá a proti směru číslování zastavení pokračujeme postupně až k vrcholu hory. Cestu lemují informační tabule, které nás seznamují s nesčetnými zajímavostmi této přírodní rezervace. Jednou z nejzajímavějších je skalní srub Žebříkový kámen, jehož německé pojmenování použil jako svůj název německý turistický spolek Die Leitersteiner, založený v Českých Budějovicích roku 1906. Klidným nás určitě nenechá ani majestátnost blízkého televizního vysílače.

Opravdu nabuzení jedinci by neměli minout zastávku Plešovice, kde by měli vystoupit. Při té příležitosti bychom si mohli prohlédnout působivou okrouhlou náves lemovanou pěknými lidovými statky, která údajně sloužila jako předloha pro výrobu kulis při prvním uvedení Prodané nevěsty v Národním divadle, tudíž pozvánka, která se vsutku neodmítá. Opět tu na vás čeká žlutá značka, která nás, nikoli za ručičku, dovede strmě až k vrcholu. A pro skutečné nenasyty, kteří nevědí, co by roupy dělali, co s načatou sobotou, na stříbrném podnose přinášíme Zlatou Korunu, respektive zastávku ve městě téhož jména. A je na co se dívat, asi 1 km na opačnou stranu než se tyčí Klet se rozprostírá jedinečná národní kulturní památka - rozsáhlý areál cisterciáckého kláštera Zlatá Koruna založeného Přemyslem Otakarem II. r. 1263. A jak sami uznáte, to je člověk, který měl vkus. Po prohlídce se vrátíme po modré a následně červené značce k nádraží a kolem samoty Kokotín svižně vystoupáme k vrcholu.

A abychom neměli pocit, že vás na vrcholu, kromě dobrého pocitu z výkonu, nic nečeká, musíme vás potěšit. Na vrcholu této nejvyšší hory Blanského lesa patří již k tradici a dobrému vychování návštěva celoročně přístupné 18 m vysoké kamenné novogotické rozhledny z r. 1825. Pyšní se přívlastkem nejstarší v Čechách. Vychutnáte si nezapomenutelný až dech beroucí kruhový rozhled na Českobudějovickou pánev (krajské město bývá nezřídka schované v mlze), Šumavu i její předhůří, na okolní vrcholy Blanského lesa, Novohradské hory, Českomoravskou vrchovinu, Středočeskou pahorkatinu a za dobré viditelnosti, můžeme potvrdit, lze spatřit i část rakouských Alp.

Nezbytné a příjemné občerstvení i klíč od rozhledny nabídne Tereziina turistická chata z roku 1925. Dominantou vrcholu Kleti je 172 m vysoká věž televizního vysílače z let 1974-77. Prstem na nás kýve i několik skupin skalních věží, které přímo vybízejí k prohlídce, o originálních slunečních hodinách ani nemluvě. A to nejlepší nakonec - světoznámá astronomická observatoř, zaměřená především na výzkum planetek, zde se může pyšnit téměř tisíci potvrzených objevů, a komet.

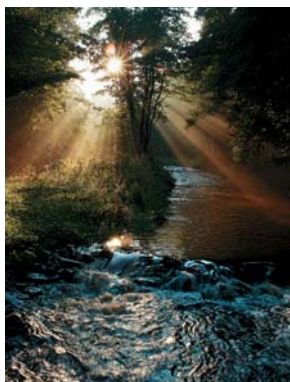
K sestupu z Kletě zvolte nejlépe červeně značenou trasu a na rozcestí „Bílý kámen“ se přeladme na *modrou*. Nedaleko odtud narazíme na rozcestí „U modrého obrazu“, kde si nejen prohlédneme obnovený obraz, ale určitě

odbočíme po lesnické naučné stezce a vyběhněte k malé rozhledně na úbočí Granátniku.

K pouti na nádraží Český Krumlov lze rovněž využít zeleně značenou trasu, případně i v kombinaci se žlutou. Pokud jsme ráno vyrazili časně a nyní nám zbývá do odjezdu vlaku ještě dost času, můžeme nasát neopakovatelnou atmosféru města, či alespoň jeden nádech při pohledu z vyhlídky Paraplíčko, odkud máte městskou památkovou rezervaci a památku UNESCO Český Krumlov jako na dlani.

Pokud máte jiné plány při cestě k vlaku, určitě máte z čeho vybírat, poněvadž, nečekaně, všechny stezky vedoucí vzhůru, běží kvapem i cestou dolů.

Nenechte se předběhnout.

06

— Dívčí Kámen

Volně navazujeme na trasu č. 5 „Pozdrav z Kletě na kometě“, kdo má lehké nohy si obě trasy, či jejich části může spojit. Jedná se o středně těžkou trasu, kterou můžeme vřele doporučit zdatnějším turistům, ať z řad nejmladších, starších i nejstarších členů lidského rodu.

Valná část této cesty vede po mezinárodní turistické trase E10, která spojuje Baltské se Středozezemním mořem. Povrchy stezek vedou převážně po budované pěšině, po polní

- _ Pěší / 13 - 22 km
- _ Červená a žlutá značka, značka naučné stezky
- _ Zdatní turisté, rodiny, senioři
- _ Vlak
- _ Obtížnost 2

i zpevněné cestě a z menší části i po asfaltové silnici.

I tentokrát, k veliké radosti dětí, využijeme při pěší vycházce plnohodnotného potomka Koněspřežky – současnou, s trochou nadsázky, moderní železnici. Vlákem motoráček nás všechny doveze až do Zlaté Koruny. Kleť necháme za zády a po červené značce vedoucí částečně po chodníku i silnici, sestoupíme do centra obce.

Od rozcestí se vydáme po modré značce a přímo ve Zlaté Koruně bychom neměli zapomenout na prohlídku zbytku hradeb a kostel svatě Markěty z let 1330-40. V minulosti bylo jeho gotické jádro přestavěno na sírkárnu a obytný dům. Jistou zajímavostí je, že v roce 1855 tu firma Bernard Fürth Sušice poprvé vyrobila dodnes používanou tzv. švédskou zápalku.

Do oběda ještě nějaká chvilka zbývá, ale přesto, proč se neobčerstvit o něco dříve. V centru obce tedy rozhodně nepřehlédnete bývalý pozdně gotický hostinec „Hospic“, který nabízí kromě příjemného posezení i zákusek pro oko. Nechme se překvapit, ale pro ty nedočkavé jen napovíme, co lze v obci spatřit – domy se stupňovitými štíty, zbrojnice se strmou střechou, bývalou kovárnu a další budovy středověkého založení.

Klenotem, doslova perlou, můžeme bez okolků vytroubit národní kulturní památku - rozsáhlý areál cisterciáckého kláštera Trnová Koruna založeného Přemyslem Otakarem II. roku 1263 jako hráz proti rozpínavosti Pánů z Růže. Když už jste se rozhodli kochat historií, určitě se zaměřte na trojlodní klášterní chrám Nanebevzetí Panny Marie z konce 13. století. Hodnotná je rovněž patrová kaple Andělů Strážných z 80. let 13. století se schodištěm na věčnost, které dnes už nikam nevede. Podrobný popis jednotlivých památek by vydal na samostatnou knihu.

Již jsme se dostatečně pokochali památkami a vrácíme se na modrou cestu k rozcestí a po červené značce, kterou jsme nakrátko opustili, sestoupíme pěšinou k Vltavě. Ve Strouze na nás čeká zajímavé stavení opět ve stylu selského baroka. Nyní nás již vyhlízejí Plešovice, kde si můžeme prohlédnout okrouhlou náves lemovanou zachovalými lidovými statky, která prý údajně sloužila jako předloha pro výrobu kulis při prvním uvedení Prodané nevěsty v Národním divadle, již jsme se o tom zmínili v popisu výletu č. 5. A nyní už rovnou cestou k zastávce Třísov, kde nás u kapličky již od roku 1777 očekává památná Třísovská lípa s obvodem kmene 7 metrů. Za ní jsou patrné valy a příkopy oppida - keltského města Abiloun, které se na po-

loostrově obtékaném meandrující Vltavou a Křemžským potokem rozkládalo v 1. století před naším letopočtem. Místní nadšenci neváhali a vylepšili akropoli o zdařilou repliku bojiště.

Doslova naučná stezka prochází středem archeologické památkové rezervace a neomylně nás směřuje k hojně využívanému vodáckému kempu u Vltavy. Přes Křemžský potok se vcelku snadno dostaneme pod hradní skálu. A už nám nic nebrání, abychom po červené značce došli ke zřícenině Dívčí Kámen, o kterou tu běží. Tato cesta je sice kratší, ale strměji klesající dolů, tak pozor na čumáčky. Zde se musíme chvilku zastavit a vyložit několik podstatných detailů. Dívčí Kámen stojí na skalním ostrohu. Vystavěli ho Rožmberkové v roce 1349 na místě staršího hradiště a měl sloužit jako hrad k ochraně jejich panství. Bohužel, od 1. poloviny 16. stol. hrad začal pustnout a přestal lahodit oku diváka. Další neveselou zajímavostí je rozhodnutí panské jednoty v roce 1394, kdy v těchto místech krátce věznila krále Václava IV. Dnes můžete po zaplacení vstupného vstoupit a zříceninu si prohlédnout. Šíjí hradní skály prochází tunel s potrubím, kterým je přiváděna voda z nádrže na Křemžském potoce k elektrárně na břehu Vltavy.

Další řádky budou čist pravděpodobně jen zdatnější „kusy“, které mohou od hradu pokračovat po červené značené trase E10 podél řeky Vltavy až do Boršova nad Vltavou, odkud se vrátí do Českých Budějovic městskou dopravou.

Ing. Emanuel Fritsch (1874-1956) by měl jistě radost, poněvadž je tato stezka pojmenována podle tohoto předseďy odboru a Šumavské župy KČST který zorganizoval její postupnou výstavbu v letech 1931-38. Stavební úpravy jsou dobře patrné ve skalách mezi samotou U Rybů a lómem v Boršově, ale i na dalších místech mezi Boršovem a Zlatou Korunou.

Ostatní pochodníci pokračují po naučné stezce a žluté značce údolím proti proudu Křemžského potoka až k pápírně Artypa, odkud prudce vystoupají k nádraží Holubov a kruh se tak uzavře.

Dívky, to nám spadl kámen ze srdce...

07

— Na skok do Novohradských hor

- _ Pěší / 9 - 22 km
- _ Červená značka
a značka naučné stezky
- _ Běžní turisté,
rodiny s dětmi, senioři
- _ Autobus
- _ Obtížnost 1 - 2

A abyste si nemysleli, že nemáme hory, tak to pozor ...

Dnes podnikneme výpravu okrajem neprávem opomíjených a divukrásných Novohradských hor. V tomto případě můžeme hovořit o lehké až středně těžké trase, kterou musí zvládnout méně zdatní návštěvníci, rodiny s dětmi i senioři. Pohledem handicapovaného turistu můžeme říci, tedy bych to v případě doprovodu zvládl i s vozíkem. Cesta vede převážně po pěšině, po polní, ale i zpevněné cestě a sem tam se i naše podrážky setkají s asfaltem.

Železnici máme bezpečně za sebou, všichni jsme si odnesli nezapomenutelný zážitek, tak nyní hurá do busu s nápisem ČSAD Jihotrans. Při rozhovoru se sousedem na vedlejší sedadle ani nepostřehněme, že jsme minuli Trhové Sviny i Nové Hrady a my nejodvážnější vystoupíme až na Hojně Vodě. Z atmosféry obce je ještě cítit příchuť bývalých lázní založených Vilémem z Rožmberka při údajně léčivém prameni, doloženém již roku 1564, voda zde vytéká z několika kašen, prosím, kdo má chuť ... Smutnou zprávou je bohužel to, že jeho dřevěný lovecký zámeček, kostel sv. Anny ani dům, v němž pobýval v letech 1893-1910 na letním bytě spisovatel Zikmund Winter, se do dnešních časů nedochoval. Plnohodnotnou náplastí by pro nás měla být možnost si prohlédnout hodnotnou barokní plastiku sv. Jana Nepomuckého z 2. poloviny 18. století a hranolovou třípatrovou zvonici pocházející údajně již z roku 1359, která sloužila jako hláska. A ve výčtu zajímavostí nekončíme, Hojná Voda nabízí např. výlety na Kuní Horu, což je 1000 m vysoká hora s četnými skalisky a výlet k nejstaršímu chráněnému území v Evropě - národní přírodní památce

Hojná Voda. Nedaleko se rozprostírá Jedlobukový prales, jehož nutnou ochranu vyhlásil hrabě Jiří Buquoy již 23. 8. 1838 současně se vzdálenějším a známějším Žofínským pralesem. Komu se stýskalo po turistických značkách, máme tu *brčálovou*, po které prudce vystoupáme na Kraví Horu. Máme šanci si prohlédnout bizarní 10 m vysoký granodioritový skalní útvar s názvem „Napoleonova hlava“, po 133 schodech vystoupáme na 32 metrů vysokou kovovou rozhlednu s rozhledem na Novohradské hory, Třeboňskou i Budějovickou rybníční pánev a po červené značce sestoupíme do malebné obce Dobrá Voda.

Abychom nezapomněli na méně silné. Ti mohou vystoupit z autobusu již na Dobré Vodě a spolu se zdatnějšími nepochybně ihned zamíří ke zdejší dominantě - baroknímu poutnímu kostelu Nanebevzetí Panny Marie z let 1708-15 s ambitem. Informace o tomto na kilometry viditelném monumentu by vydaly na několik svazků. Alespoň takto ve zkratce. Uvnitř můžeme obdivně žasnout nad bohatou výzdobou barevných fresek a štuků. Pod honosným kamenným schodištěm nezapomeneme ochutnat dobrou a údajně léčivou vodu, co údajně, když pan Bůh dopustí i motyka spustí. Čelem vzad, rychlý pohled na podhůří Novohradských hor a Třeboňské pánve a vyrážíme bez okolků po červené značené trase z návrší. Jeden pohled nestačí, jako by nám našeptávali horští skřítki, proto se ještě několikrát otočíme, abychom dostatečně vychutnali pohled na nezapomenutelný kostel. Brzy dorazíme do střediskové obce či spíše městečka Horní Stropnice, které se může chlubit hodnotným barokním mariánským sloupem umístěným na náměstí doplněný dalšími čtyřmi sochami z roku 1765.

Historikové by nás jistě v souvislosti s tímto místem upozornili na architektonicky cenný, původně románský farní kostel sv. Mikuláše. Byl založen již v 1. polovině 13. století a z té doby se dochovala věž s chórem a sdruženými okny, pavlačová tribuna a špaletová okénka v jižní zdi lodi. Vesnickou památkovou zónu lidové architektury Bedřichov nemůžeme minout, neboť těsně navazuje na silnici na Dobrou Vodu.

Abychom neztratili rytmus, pokračujeme k původně pozdně gotické tvrzi Cuknštejn z let 1488-91, s osmibokou věží a čtvercovým dvorem s pavlačemi a zajímavými arkádami. Stylově čistá stavba byla naposledy upravena v době renesance po roce 1620 a po letech chátrání se je možné pozorovat kroky k nápravě. Za tvrzí na nás čeká národní přírodní památka Terčino údolí. Tento přírodní krajinná park byl založen z podnětu hraběnky Terezie Buquoyové roku 1756 a původně obsahoval značné množství cizokrajných dřevin. Vedle staletého dubu vypadáme jako dětské postavičky, proto jen letmý pohled a „letíme“ dál kolem empírových „Lázníček“ až k bývalému hamerskému mlýnu, dnes jsou z nich příjemné penziony. V parku najdeme ještě honosnou vstupní bránu, Švýcarský dům s vyhlídkou na Nové Hrady, zříčený Modrý dům, ale hlavně umělý

vodopád měnící se v zimě na úchvatný ledopád. Řadu dalších přírodních zajímavostí, které spojuje okružní naučná stezka dlouhá 5,5 km, přetínající naši trasu, ani nemluvě. Na ní mohou zdatnější turisté odbočit, aby o zážitek nepřišli. Projdeme kolem citlivě opraveného renesančního pivovaru z roku 1592 a stoupáme úbočím zámeckého vrchu do Nových Hradů, městské památkové zóny.

Nejprve si prohlédneme Starý hrad z 2. poloviny 13. století. Jeho věže jsou dle mínění některých historiků snad až románského původu. Uvnitř této národní kulturní památky je umístěna přístupná expozice, příjemné zpestření především pro rodiče s dětmi. Cestou na náměstí nás již vyhlíží čerstvě opravená kovárna, nedaleko níž nás upoutá původně renesanční radnice z poloviny 16. století, upravena ve stylu baroka v polovině 18. století. V porovnání s tím, je několik domů v jádru gotických či renesančních a celá východní fronta zabírající nově opravená barokní hraběcí rezidence z let 1634-44, spíše mladší, neplozetou sestrou.

Další hodnotnou starou dámou je pozdně gotický kostel sv. Petra a Pavla s renesančními prvky z 16. století spojený chodbou se sousedním klášteřem servitů. Za prohlídku stojí i zbytky opevnění s Dolní bránou a hrobka rodu Buquoyů na hřbitově z let 1890-92 od architekta Národního divadla Josefa Schulze s mozaikou od Maxe Švabinského v tympanonu.

Pokud již spěcháme zpět, vydáme se od hlavní křižovaty u zámku k nedalekému autobusovému nádraží. Veselejší a neunavení si mohou ještě projít 3 km dlouhou přírodovědeckou naučnou stezku - Sokolí hnízdo, začínající u školy nedaleko Starého hradu nebo pokračovat po modře značené trase lesy kolem Čertova rybníka s letitým Čertovým dubem a po hrázích rybníků na vlak do Petříkova.

Máte pocit, že těch skoků bylo více než jeden?

Tak je nepočítejte a mějte oči dokořán!

08

— Po stopách husitského vojevůdce

- _ Pěší / 12 km
- _ Modrá a červená značka
- _ Běžní turisté, rodiny s dětmi, senioři
- _ Autobus
- _ Obtížnost 1 - 2

Touha po území, dobývání, moci ...

Provází nás od nepaměti, respektive od dob prvobytně pospolné společnosti, kdy si jedinci začali uvědomovat své ojedinělé schopnosti. Zde se tedy pověsíme na paty jednomu z nich, s pověstí skutečného hrdiny.

Čeká nás lehká až středně těžká trasa, která je, kromě milovníků husitství, určena pro méně zdatné turisty, rodiny s dětmi i seniory. Tato trasa vede převážně po udržovaných pěšinách nebo zpevněných cestách, takže stačí i vycházková obuv.

Byli jste spokojeni s cestou autobusem? Jestliže ano, těšte se, pojedeme zase s Jihotransem, kdo byl nespokojen, musí volit alternativní způsob dopravy. Sejdeme se na startu - Trhové Sviny, bus tam jezdí v pracovní dny téměř každou hodinu.

Uvnitř města se můžeme rozkročit na obdélném náměstí a do sytosti hledět na řadu městských domů s loubím včetně radnice, pomník skladatele dechovky rodáka Karla Valdaufa a na nedaleké bývalé škole bychom neměli opominout shlédnout z piety desku dalšího rodáka právníka a prezidenta JUDr. Emila Háchy. Nejcennější a nejznámější památku lze označit kostel Nanebevzetí Panny Marie s raně gotickým portálem, zmiňovaný v archívech již roku 1317. Po více než 150 letech /1485-1520/ byl přebudován v pozdně gotické trojlodí s cennými síťovými klenbami, doporučujeme. Možná se ptáte, kdy na nás dýchne duch války? A už to tu máme, v sousedství totiž stával hrad, který husitská vojska r. 1420 i 1422 vypálila. A ke slovu se konečně dostává, do této chvíle opomíjený, Český svaz turistů, který tu pro nás přichystal modře značenou trasu, přičemž první pohled zřejmě bude směřovat směrem k nedalekému Otěvěku, kde si na křižovatce můžeme všimnout smířčího kříže. Prudce to otočíme do obce Čeřejov, kde plastika

emblému a nápis bronzové desky na pamětním kameni vykřikuje do okolí: „Zde stával statek Jana Žižky, zemana trocnovského“. Statek patřil jeho manželce Kateřině, jak to občas v životě chodí, že? Překročíme, kdo chce, přebrodí, abychom byli doboví, říčku Stropnici, v Ostrolovském Újezdě si prohlédneme náležitě opravenou tvrz a nebudeme se zdržovat a stále pokračujeme po *modré* k Trocnovu.

Přírodnímú areálu rodiště Jana Žižky vévodí monumentální 13 m vysoký kamenný pomník se sochou Žižky od J. Malejovského z r. 1960, ještě z doby, kdy se „vyráběla“ mnohem neúnosnější díla. Poblíž se nachází pomník z balvanů z r. 1908 označující místo, kde pod dubem vojevůdce dle tradice kolem r. 1360 spatřil světlo světa. Na trase 1 km dlouhého pěšího okruhu značeného žlutým psaníčkem jsou ještě patrné základy dvou zemanských dvorců (Mikšův a Žižkův) ze 14. a 15. století, odkrytých v letech 1921-37 a 1956. Jako velmi zajímavou a poutavou lze označit muzejní expozici v bývalé hájovně, původním barokním poplužním dvoře z roku 1679, kde nechybí ani sympatické občerstvení.

Cestou k Borovanům proslulých těžbou a zpracováním křemeliny, si můžete prohlédnout soukromý neveselý skanzen „Železné opony“, který je jedním ze zastavení naučné stezky „Totalita rozděluje“. Jak již název napovídá, dneska nám již nebezpečí nehrozí a ze strážní věže by bylo dnes možno střežit jediné tak přístupovou cestu k nedalekému koupališti a penzionu Borovanský mlýn.

A už jsme v Borovanech na náměstí, kde jižní stranu zabírá areál augustiniánského kláštera s pozdně gotickým kostelem Navštívení Panny Marie. Pozdně barokní trojkřídlá prelatura byla po r. 1785 upravena na zámek, donedávna tu ještě bylo možné spatřit malé školáky s brašnou. V parku je možné obdivovat na jaře nádherně žluté květy vzrostlého dřínu. Pohlédneme-li na protější stranu, spatříme raně barokní radnici se dvěma štíty, věžičkou a městským znakem. Unikátem je jistě žulový pranýř v centru náměstí z r. 1656 a pomník Jana Žižky z r. 1892, který je označován za jeden z nejstarších dochovaných u nás. Borovany jsou cenným příkladem citlivého prolínání vesnické i městské architektury, dochoval se zde hodnotný soubor lidových venkovských usedlostí.

Pozornost si jistě zaslouží i od centra poněkud vzdálený kamenný most přes řeku Stropnici z r. 1867 s barokní sochou sv. Jana Nepomuckého a železobetonový řopík D2 vzor 1936, součást bývalé 1. linie pohraničního opevnění.

Dosti již Borovan, dosti již historie, autobus čeká, krajské město také, tak vzhůru dolů ...

A abychom nezapomněli, i pro milovníky pražců tu máme alternativu, po červeně pokračovat na vlakové nádraží.

Nabízí se otázka, kdo z koho, kurz si nedovolujeme ani odhadnout.

09

— Biblickou krajinou

- _ Pěší / 4,5 - 14 km
- _ Zelená, žlutá a modrá
- _ Méně zdatní turisté, rodiny s dětmi, senioři
- _ Autobus
- _ Obtížnost 1 - 2

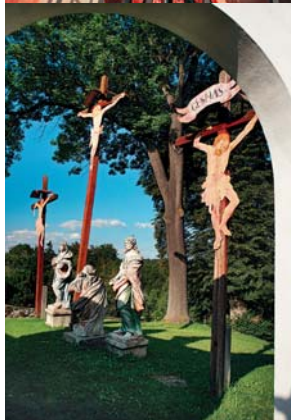
A po dováděném zápolení bitev a válek, přichází klid a mír přímo z nejvyšších míst. Z hlediska obtížnosti, nemáme na mysli nyní stránku duchovní, spíše fyzickou, je tato lehká, jen v kratších úsecích středně těžká, a můžeme ji vřele doporučit méně zdatným návštěvníkům, rodinám s dětmi i seniorům. Tomu odpovídá i terén - pěšiny, polní a zpevněné i panelové cesty a v minimální míře i asfaltová silnice.

A do třetice všeho dobrého se s prosbou o dopravu obrátíme na pracovníky autobusové dopravy ČSAD Jihotrans, kteří nás rádi dopraví do městečka Římov, poutního místa celonárodního významu.

Jeho vznik se datuje do let 1648-1705, když panství získali v r. 1626 od šlechtického rodu Eggenbergů darem krumlovští jezuité. Nejprve navštívíme Loretánskou kapli (Svatá Chýše) skrývající sugestivní sochu tzv. černé Madony, obklopenou ambity s kostelíkem sv. Ducha, vše barokní bohatě zdobené freskami. Hlavní atrakcí /u kostelíka/, kterou zkrátka musíte vidět je památná lípa. Chytíme se za ruce a zkusíme společně obejmout tento památný strom - lípu velkolistou, do jejíž dutiny se při pokusu 14. 4. 1997 vměstnalo 55 lidí! A nyní neoddiskutovatelná čísla 730/14/450. Na modelku čísla poněkud neobvyklá, na lípu rekordní. Tak tedy, obvod kmene 730 cm (ve výšce 130 cm), výška 14 m, stáří cca 450 let. Nedaleko obecního úřadu s turistickým „lčkem“ si můžeme prohlédnout z nádvoří barokní jednopatrový zámek, původní jezuitskou rezidenci z let 1671-85.

A už se dostáváme opět k železnici, a to rovnou k té nejstarší na evropském kontinentu. V letech 1824-25 odtud projektoval a řídil František Antonín Gerstner neudalekou stavbu koněspřežky, 1. železnici na evropském

kontinentu. Děti mohou jásat, vláčky, v řeči dospělých modelovou železnici, tu najdeme v tzv. Roubence doložené již roku 1628, v dnešní podobě z r. 1779, od r. 2001 muzeum „Římovské mašinky“. Poblíž se můžeme napojit na zeleně značený okruh s naučnou stezkou Římovská pašijová cesta, což je ve skutečnosti cesta křížová. A bude na co se dívat, celkem 25 kaplí, kapliček a soch zasazených v mírně zvlňené krajině východně od Říмова z let 1658-1720 napodobuje ve zmenšeném měřítku jeruzalémskou krajinu, což je v ČR jistě ojedinělé. Vše spojuje zeleně značený pěší okruh 5,5 km s odbočkou k slovanskému hradišti Branišovice a k nejstarší kapli Božího hrobu z r. 1658 pod hrází přehrady. Jednotlivá zastavení seznamují poutníky, tedy i nás, s utrpením a smrtí Ježíše Krista, již ve středověku se jednalo o naučnou stezku. **Unikátní barokní ztvárnění sakrální krajiny** bylo vyhlášeno v r. 1996 památkovou zónou.

Komu připadá, že již viděl vše, může zmizet směrem k penzionu či hotelu, pro nás ostatní mám *žlutou* trasu, která nás provede podél vodárenské nádrže až k Velešínu.

Fakta: sypaná hráz 290 m dlouhá a 47,5 m vysoká z let 1974-78 zadržuje 34,5 mil. m³ vody. Ta je průtokem 1400 l/s vedena do úpravny Plav potrubím v 10 km dlouhém tunelu. Vzduší dlouhé až 13,6 km skrývá na dně stavebně náročnou turistickou stezku z Českých Budějovic na zříceninu Pořešín, kterou vybudoval Klub českých turistů pod vedením Ing. Emanuela Fritsche v letech 1938-43, dosti již čísel, pohledme raději na slunce.

V městě Velešíně zajdeme k vyhlídce na vodárenskou nádrž, zřícenina hradu Velešína nám však pravděpodobně zůstane skryta mezi stromy. Oči mějte dokořán, abyste nepřehlédli původně raně gotický děkanský kostel sv. Václava, kaplanku čp. 20 s pozdně gotickým arkýřem a sedlovým portálem. V dolní části klínovitého náměstí projdeme kolem sloupu Panny Marie se sochami světců, uprostřed, kolem bývalého kostela sv. Filipa a Jakuba upraveného po zrušení císařem Josefem II. na jedinečné bytové jednotky. A nyní jako na tenise, v parčíku na místě rodného domu obrozeneckého básníka Josefa Vlastimila Kamarýta se nachází pomník, na protějším rohu náměstí nepřehlédneme pozdně renesanční radnici z r. 1611 doplněnou v 2. polovině 18. století dvěma barokními štíty, městským znakem a bustou T. G. Masaryka.

Abychom nezapomněli na vozy tažené koňmi. Začneme na modré značce a pomalu pokračujeme kolem průmyslového areálu Jihostroje k železniční zastávce Velešín - Městys. Jen pár kroků po trati můžeme obdivovat dochované původní můstky koněspřežní železnice, což je opět jedinečná záležitost v národním měřítku. U bývalé kočárovny (dnes penzion U Koňské dráhy) je dokonce k vidění omšelá replika železničního svršku, alespoň část, která hovoří historickým jazykem.

Pokud máme pocit, že do odjezdu vlaku ještě nějaký čas schází, pokračujeme po modré kolem novogotického

penzionu a bývalé přepážní stanice Holkov, která je nyní rekonstruována na nádraží Holkov. Jestliže nám stále nějaký čas ještě zbývá, dojdeme po modré na rozcestí se žlutou a pak kolem trati za strážní domek. Tam se mezi stromy skrývá třetí a téměř zapomenutý původní můstek koněspřežky, o to cennější.

Zpět se vrátíme stejnou cestou, my s vyšší imaginací pojedeme koněspřežkou, uvidíme se v 19. století.

10

__ Po vltavské mokré dálnici

_ Vodácký výlet

Je léto, znáte ten pocit, vypálit někam za město k rybníku, no a my pro vás máme rovnou řeku a ne ledajakou, královnu řek na jihu – Vltavu.

Tady bychom měli tipů hned několik, začneme však jednodenní plavbou v tradičním kempu Nové Spolí těsně nad Českým Krumlovem, ke kterému se více rozovídáme dále. V tomto kempu bychom při vícedenní plavbě z Vyššího Brodu pravděpodobně nocovali. Ani jsme se pořádně nerozkoukali mimo pevnou zemi a už přenášíme nebo koničkujeme vpravo první jez pod krytou dřevěnou lávkou Na Rechlích. V minulosti sloužily Rechle k zachycování plaveného dřeva a to již od roku 1594. Jejich dnešní podoba dostala punc známého stavitele Schwarzenberského kanálu Ing. Rosenauera z doby kolem r. 1800. A už na nás z dálky juká další jez U Liry. Nachází se těsně za silničním mostem a ti, kteří mají pro strach uděláno, nechť raději svou keňu přenesou nebo koničkují vpravo, odvážnější, ale opravdu zkušené vodáči, při vyšším stavu vody, mohou sjet propustit vlevo. Odtud bychom ale neměli spěchat, neboť

městská památková rezervace se zámek Český Krumlov patří k nejvýznamnějším historickým a architektonickým celkům v Evropě, a proto byla zapsána na Seznam světového kulturního dědictví UNESCO. Popis všech zajímavostí by vydal na celou knihovnu.

V historickém jádru jsou dva obtížnější jezy, a proto méně zdatným vodákům raději doporučujeme přenášet vpravo soutěskou v nejužším místě šije hluboko pod hotelem Růže a muzeem tzv. Myší dírou. Vnímavější si při tom prohlédnou další krytou lávku a dvouposchodový most. Řeklo by se kultura na dosah, ale vězte, že výhledy z lodí jsou poněkud komplikované. Zde je výčet všeho, co jste neviděli, národní kulturní památka zámek, třípatrový Plášťový most, monumentální pozdně gotický kostel sv. Víta i další dominantní budovy města, většinou na vysoké skalní stěně. Nabízí se zde však otázka, kdo má na ty krásy ještě náladu po vysilujícím pádlování na „oleji“ jezových zdrží, přenášení jezů nebo sjíždění obtížných propustí. Věřme však v kulturnost našich vodáků. Pokud cestujete s přáteli, určitě stojí za to, vystřídat se u hlídání lodí a prohlédnout si jedinečné památky raději pěšky.

Než znovu nasedneme, ještě vrhneme pohled na zámek a barokní kostelní věž bývalého špitálu sv. Jošta. Obloukem objíždíme městskou část Latrán, která tvoří vlastně předhradí zámku a hradu. Z jednotlivých budov nás určitě upoutá městská bašta z počátku 16. století, části areálu klášterů sv. Františka a sv. Kláry s kostelem Božího Těla a nepochybně i pivovar Eggenberg, jehož jádro bylo zřízeno r. 1625 z vdovského sídla Anny z Roggendorfu z 60. let 16. století. Rychlá info před jezem: Jez U Jatek za mostem poblíž bašty sjedeme bez problémů.

Zleva přítéká říčka Polečnice, která ač vypadá jako potůček, v srpnu 2002 svými tesáky zle zpustošila Nové i Staré Dobruvce. U ní se rozkládá renesanční Budějovická brána z let 1596-98, tříobloukový kamenný most s dvěma kaplemi a středověký Vošáhlíkův mlýn upravený na obchodní dům. Máváme městu, voláme sbohem a nyní už jen natura.

Řeka se příjemně vine mezi skalisky, asi po 5 km míjíme skalnaté Chabičovické stráně se smíšeným lesem na pravé straně, jejichž zákonná ochrana se připravuje, přitom se necháme kolébat na peřejích. Protější skály *Sedm špicí* jsou klasickým a vděčným horolezeckým terénem. Po kratší jízdě „narovnaným“ úsekem se vpravo objeví, původně pozdně románský kostelík sv. Maří Magdaleny z 2. poloviny 13. století v Černici a za ním další horolezecké stěny, vlevo u samot konečně důležité obcerstvení Hacienda. Podjedeme Rájovský most, bývalý brod tvoří sjízdný stupeň, vpravo necháme ves Rájov. Odtud až k samotě U Cábý tvoří řeka hranici chráněné krajinné oblasti Blanský les. Z těchto důvodů vřele nedoporučujeme načerno stanovat, či dokonce rozdělovat oheň na břehu, ochráníjí jsou velmi hbití. Pomalu, jako východ slunce se před námi na skále

začíná vynořovat panorama Zlaté Koruny. Nedaleká jezová propust je pro zdatnější vodáky sjízdná, vyhlášený kemp nabízí i adekvátní občerstvení, pro náročnější a hladové nabízíme v blízké obci řadu dalších stravovacích i ubytovacích kapacit a možností. Objíždíme národní kulturní památku klášterní areál Zlatá Koruna téměř dokola, z řeky však vidíme mezi stromy především rozlehlé hospodářské budovy, které jej obklopují. V dalším úseku, poněkud komplikovanějším mezi Zlatou Korunou a jezem U Rybů, musíme počítat s četným výskytem peřejí a balvanů v řece samotné. Na konci zákruty si všimneme na levém břehu pěkné výklenkové kapličky a chalupy ve stylu selského baroka, kolem nichž prochází pěší trasa č. 6. Pro změnu, na pravé straně uvidíme Rohanovu skálu se smíšeným lesem na skalnatém svahu, další území navrhované k vyhlášení za chráněné území. Další lesnaté skalnaté stráně na levé straně jsou chráněny jako první zóny CHKO Blanský les, což je opět částečně omezující poloostrov na řece. Věřte, že to tady máme. Další zákrutou totiž objíždíme rozsáhlý poloostrov o ploše 26 ha, na kterém se nacházelo keltské oppidum Třísov - podrobně viz trasa č. 6, z řeky vůbec zajímavě nevypadá. Na pravém břehu je určitě mnohem zajímavější občerstvení U Maringotky, někdy informace přímo klíčová. Na stráni přirozený suťový jedlový smíšený les Čertova strán, chráněné území v návrhu, které zahrnuje i téměř neznatelné středověké tvrziště. Dokončíme obeplutí oppida, míjíme kemp a před námi se vynoří romantická zřícenina gotického hradu Dívčí Kámen (již jsme o něm mluvili, popis trasa č. 6). Míjíme samotou U Cáby, kde opouštíme CHKO Blanský les, ochránci mohou jásat!

Z jezu Pozděraz nezbylo nic, na místě mlýna dolo-

ženého r. 1389 stojí vpravo chata a k protější dochované převoznické chalupě U Rybáka se musíme přeplavit sami, což zní velmi sympaticky. Neopakovatelná atmosféra dnes již neudržovaného místa je dochována jen na obrazech malíře Adolfa Trägra, který sem v 30. a 40. letech 20. století často za mlynářem Kizbisem zajížděl. Vyžíněným vodákům zde poslouží další občerstvení. Ústí Rančického potoka vpravo ukrývá jeskyni a rozsáhlou chatovou osadu. Za prudkou zátočinou obracející tok řeky zpět na západ je po pravé straně vysoko na drobné skále nepatrný zbytek zídky z hrádku Maškovec, doloženého r. 1380, po r. 1493 uváděného jako pustý.

Poslední peřeje a následný „olej“ a dokloužeme k protrženému jezu se samotou U Rybů. Dnes již bohužel nestojí o samotě, na obou březích je spousta dalších chatiček. Po levé straně jsou ve skalách patrné úpravy Fritschovy stezky, kterou vybudoval Klub českých turistů v 30. letech 20. století. Ještě, že je máme. Na skále je dobře skryto v lese tvrzíště Záhoričice, kdo ho objeví první, vyhrál lízátko. Jez u Zátkova mlýna raději přenášíme vlevo kolem nové malé funkční elektrárny. Rychlý pohled vpravo na moderní fungující elektrárnu továrny předního středoevropského výrobce těstářenských a mlýnských výrobků Bratří Zátků, s tradicí už již r. 1869. Ač si to neradí připouštíme, naše pouť se pomalu chýlí ke svému konci. Za lesem po levé straně se rozvaluje vodácký kemp nabízející veškerý sortiment služeb. Dominantou Boršova nad Vltavou je hodnotný pozdně gotický kostel sv. Jakuba Většího s typickou dlátkovou střechou věže. Slyšel jsem správně, máte hlad? To se nedivím, to jsme tu správně, Boršov totiž nabízí vodákům řadu stravovacích možností nejrůznější úrovně.

Ale my trochu pospícháme, proto šup do vozů, totiž lodí a hr na Budějice. Nejdříve podjedeme zbrusu nový silniční most a těsně za železničním mostem vpravo můžeme plavbu ukončit, nádraží není daleko. Ač se to nezdá, máme za sebou 37 km.

Pokud nám je 37 km málo, opatrně profrčíme zbytky provaleného jezu, vpravo letmo zahlédneme Poříčí - barokní trojkřídlý zámek se stejně zanedbaným parkem a velmi vzácným liliovníkem tulipánokvětým. Za prudkou zákrutou následuje další silniční most a jez, dobře sjízdný propustí uprostřed. To samé platí i pro jez v městské čtvrti Rožnov, jejíž jádro je vesnickou památkovou zónou lidové architektury. V té rychlosti se nám snad podaří koutkem oka zahlédnout alespoň zadní trakty citlivě udržovaných selských usedlostí, v jádře renesančních.

Cíl naší cesty je již na dohled - České Budějovice. Další jezy Trilčův, Jiráskův, případně České Vrbné je bezpodmínečně nutno přenášet, jiné alternativy nejsou nabízeny. Vorové propusti s retardérem jsou uzavřené a bez úhony bychom je pravděpodobně nesjeli ani my a to jsme vybavení takhle kvalitními **Tipy na výlet**. Až na soutok s Malší měří trasa úctyhodných 45 km.

Bylo by možno samozřejmě pokračovat dalších 9 km až do Hluboké nad Vltavou, ale z hlediska tradice se tak nestává. Na Hlubokou raději kolmo nebo pěšky, ale až zítra, je hodin jak na kostele.

Mamí, já mám prsty jak žába ...

Podobné a ještě podobnější zážitky Vám nejen v okolí města, ale v celém našem kraji přejí průvodci touto brožurou.

JADERNÁ ELEKTRÁRNA TEMELÍN VÁS ZVE DO SVÉHO INFORMAČNÍHO CENTRA

partner Turistického informačního
centra České Budějovice

návštěvní hod.: denně 9.00–16.00 hod. (vč. sobot a nedělí),
červenec a srpen 9.00–17.30 hod. | **kontakt:** tel. 381 102 639,
fax 381 104 900, e-mail infocentrum.ete@cez.cz

www.cez.cz

Turistické informační centrum

Nám. Přemysla Otakara II. č. 2

370 92 České Budějovice

T +420 386 801 413

T / F +420 386 801 414

info**cb**@c-budejovice.cz

www.c-budejovice.cz

Tento projekt vznikl za finanční podpory Jihočeského kraje
v rámci Grantového projektu
„Nová série propagačních materiálů města České Budějovice“.

